

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul prezentului act normativ

**Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului**

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În prezent, raporturile de serviciu ale polițiștilor sunt reglementate prin Legea nr.360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare.

1. Ministerul Afacerilor Interne și instituțiile din subordine, încadrate cu polițiști, înregistrează un deficit major de personal, acumulat ca urmare a reducerilor drastice ale numărului de indicatori în plată aprobați prin legile bugetare anuale, a aprobării unor cifre de școlarizare inferioare nevoilor instituționale, precum și a părăsirii benevole a sistemului.

Acest deficit a fost accentuat de accesarea masivă a dreptului la pensie în condițiile Legii nr.223/2015 privind pensiile militare de stat, iar posibilitatea diminuării sale – prin mecanismele de școlarizare a polițiștilor în instituțiile de învățământ, utilizate la nivel maximal, respectiv prin demersurile de încadrare directă în perioada imediat următoare – este relativ dificilă.

Astfel, a devenit evident faptul că este necesară și optimizarea cadrului legal în vigoare astfel încât să fie eliminată posibilitatea accesării excesive a unor mecanisme create pentru a proteja polițiștii aflați în situații juridice particulare, care nu mai permit reîncadrarea acestora pe o funcție după punerea la dispoziția unității.

Totodată, este necesar să fie eliminat riscul de a transforma mecanismele menționate în oportunități de încetare a raporturilor de serviciu și accesare a dreptului la pensie anticipată/anticipată parțială, în cazul polițiștilor care nu îndeplinesc vârsta standard de pensionare pentru a

beneficia de pensia de serviciu (completă), precum și riscul real la adresa măsurilor de recuperare a deficitului de personal adoptate de Ministerul Afacerilor Interne.

2. Evoluția societății și dinamica unor activități reclamă flexibilizarea și descentralizarea mecanismului de acordare a gradelor profesionale pentru ofițerii de poliție, mai ales că acesta constituie o referință pentru stabilirea unor competențe administrative în diferite domenii de activitate.

3. În Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1002 din 18.12.2017, a fost publicată Decizia Curții Constituționale nr. 653 din 17 octombrie 2017, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 59 alin. (7) din Legea nr. 360/2002, în redactarea anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 81/2015 pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, precum și pentru modificarea art. 7 alin. (2) din Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare, potrivit căreia „în fața consiliilor de disciplină polițistul are dreptul de a fi asistat de un alt polițist, ales de către acesta sau desemnat de Corp”.

Curtea a reținut faptul că, într-o procedură disciplinară, este necesară recunoașterea dreptului polițistului de a fi asistat de un avocat, ca parte a dreptului la apărare prevăzut de art. 24 alin. (1) din Constituția României, republicată.

Astfel, pentru punerea în acord a Statutului polițistului cu aspectele reținute de Curtea Constituțională, este necesară o intervenție normativă.

4. În Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 516 din 22.06.2018, a fost publicată Decizia Curții Constituționale nr. 306 din 8 mai 2018, prin care a fost admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (5) teza a doua din Legea nr. 360/2002, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia: „recrutarea și selecționarea candidaților la concursurile de admitere în instituțiile de învățământ proprii și la ocuparea funcțiilor de polițist în condițiile art. 9 alin. (2¹), (2²) și (3) se realizează potrivit normelor stabilite prin ordin al ministrului afacerilor interne”.

Curtea Constituțională a constatat că respectivele

	dispoziții contravin art.1 alin. (4) din Constituție, referitor la principiul separației puterilor în stat – prin delegarea unei competențe ce aparține în exclusivitate legiuitorului către un membru al Guvernului, precum și art.1 alin. (5) din Constituție, în componenta sa referitoare la previzibilitatea legii. Până la acest moment, argumentele reținute în motivarea soluției pronunțate de Curtea Constituțională nu au fost redactate. Având în vedere faptul că forma analizată a Statutului polițistului era anterioară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 21/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului și prin Legea nr.118/2017 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.21/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, iar aspectele criticate au fost reglementate prin actele normative menționate, intervenția asupra Legii nr. 360/2002 presupune amendarea alin. (5) al art. 10 din Statutul polițistului, în sensul eliminării din cuprinsul acestuia a textului „și la ocuparea funcțiilor de polițist în condițiile art. 9 alin. (2¹), (2²) și (3)”. În acest context, în textul proiectului au fost introduse și criteriile specifice de recrutare pe care trebuie să le îndeplinească persoanele care participă la concursurile de ocupare a posturilor de execuție vacante prin reîncadrare ca polițist sau prin încadrare directă. 5. Intervențiile realizate asupra legislației conexe Statutului polițistului fac imprevizibile anumite prevederi ale acestuia, iar o serie de texte ale statutului necesită corecții sub aspectul predictibilității. Pentru eliminarea acelor situații care ar putea afecta polițiștii în activitate, este necesară completarea soluțiilor legislative astfel încât să se asigure atât respectarea drepturilor acestora, cât și prevenirea apariției unor excese de aplicare a legii. Se au în vedere mecanismele de punere la dispoziție a polițistului, precum și situațiile de încetare a raporturilor de serviciu.
2. Schimbări preconizate:	Prezentul proiect de act normativ vizează: 1. Descentralizarea mecanismului de acordare a gradelor

profesionale, precum și reevaluarea celui privind încadrarea în funcție a polițiștilor la debutul în profesie:

Sunt menționate în mod expres persoanele care au competența de acordare a gradelor profesionale, elementul de noutate constând în stabilirea competenței de acordare a gradelor profesionale ofițerilor șefului unității care are calitatea de ordonator de credite. În cazul în care acesta nu deține calitatea menționată, competența revine, după caz, ministrului afacerilor interne sau inspectorului general.

În ceea ce privește acordarea gradelor profesionale, a fost reevaluată modalitatea de acordare în situația schimbării categoriei ca urmare a unor evenimente intervenite pe parcursul carierei – agenți de poliție sau absolvenți cu diplomă de licență sau echivalentă a instituțiilor de învățământ superior cu profil corespunzător specialităților necesare poliției, care au participat și au fost declarați „admis” la concursul pentru ocuparea unui post vacant de ofițer sau au absolvit cu diplomă de licență programe de studii, organizate la forma de învățământ cu frecvență redusă în cadrul Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, prin valorificarea vechimii anterioare în structurile Ministerului Afacerilor Interne.

De asemenea, a fost reevaluată modalitatea de încadrare în funcție, respectiv au fost eliminate acele prevederi care condiționau numirea polițistului în funcțiile minime corespunzătoare gradelor profesionale deținute și trecerea anuală în funcția imediat superioară dacă polițistul îndeplinea anumite condiții.

2. Reevaluarea mecanismului de numire în funcție a polițistului pus la dispoziție:

Mecanismul punerii la dispoziție a fost creat pentru a conserva drepturile polițistului pus la dispoziție, atunci când nu există motive care să impiezeze asupra repunerii acestuia într-o funcție. Cu toate acestea, pentru a nu exista posibilitatea ca această garanție să fie folosită abuziv în raporturile cu angajatorul, câtă vreme acesta din urmă își respectă obligația de a pune la dispoziția polițistului funcții care respectă mecanismul de numire, în situația în care nu se realizează numirea în funcție după parcurgerea unei proceduri administrative stabilite în mod expres, polițistul este numit fără acordul său într-o funcție în aceeași unitate sau într-o unitate în aceeași localitate.

Textul propus oferă posibilitatea numirii într-o funcție fără a mai parcurge procedura administrativă, în situația în care polițistul își exprimă, din proprie inițiativă, opțiunea pentru o anumită funcție care respectă mecanismul de numire.

3. Reglementarea situației polițiștilor care ocupă o funcție de demnitate publică ori cu rang de demnitar sau o funcție la cabinetul demnitarului:

S-a prevăzut obligația unității de a rezerva postul ocupat de către polițist anterior numirii în funcțiile menționate. La eliberarea din funcția de demnitate publică ori cu rang de demnitar sau din funcția la cabinetul demnitarului, polițistul este numit în postul ocupat anterior.

Măsura are în vedere conservarea, pe perioada ocupării funcției de demnitate publică ori cu rang de demnitar sau a funcției de la cabinetul demnitarului, a drepturilor dobândite de polițist.

Mecanismul de rezervare a posturilor nu se aplică doar în cazul menționat, reglementări similare fiind prevăzute de lege cu privire la polițistul ale căror raporturi de serviciu au fost suspendate pentru efectuarea concediului de creștere a copilului, precum și pentru cel care ocupă o funcție didactică universitară de conducere.

4. Instituirea unor măsuri pentru asigurarea asistenței juridice a polițistului aflat în anumite situații juridice:

S-a prevăzut posibilitatea decontării cheltuielilor de asistență juridică ocazionate de procedurile judiciare, penale și/sau civile, inițiate împotriva polițistului, pentru fapte săvârșite în exercitarea atribuțiilor de serviciu, precum și în situația în care este victimă a unor fapte de ultraj, comise asupra sa când s-a aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuții.

5. Reevaluarea situațiilor de punere la dispoziție și, implicit, de încetare a raporturilor de serviciu, având în vedere necesitatea optimizării cadrului legal în vigoare, astfel încât să fie limitată accesarea excesivă a unui temei legal, determinată de situații juridice particulare în care se pot afla polițiștii la un moment dat când, deși nu îndeplinesc vârsta standard de pensionare, se află în situații care permit încetarea raporturilor de serviciu și accesarea în consecință a dreptului la pensie anticipată/anticipată parțială.

6. Reevaluarea condițiilor în care se încheie angajamentul cu Ministerul Afacerilor Interne:

S-a prevăzut completarea unui nou angajament, atât în cazul elevului unei instituții de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne care a fost admis într-o altă instituție de formare profesională inițială a Ministerului Afacerilor Interne sau care formează personal pentru nevoile Ministerului Afacerilor Interne, cât și în situația agentului de poliție admis la un program de studii de licență, cu frecvență, în cadrul unei instituții de învățământ superior a Ministerului Afacerilor Interne sau care formează personal pentru nevoile Ministerului Afacerilor Interne.

Astfel, perioada inițială se completează, după caz, cu perioada anterioară rămasă de executat, stabilită proporțional cu perioada de școlarizare urmată în calitate de elev sau cu perioada rămasă de executat din angajamentul inițial.

Totodată, a fost introdusă o normă tranzitorie astfel încât de aceste prevederi să poată beneficia și persoanele care, la data intrării în vigoare a actului normativ, se află în situațiile menționate și nu au restituit cheltuielile efectuate.

De asemenea, s-a prevăzut obligativitatea încheierii unui angajament în cazul polițistului care urmează un program de formare profesională continuă sau un curs de inițiere în carieră.

7. Identificarea unor mecanisme de îmbunătățire a cadrului disciplinar, fiind reglementată o nouă faptă care constituie abatere disciplinară.

8. Pentru punerea în aplicare a Deciziei Curții Constituționale nr. 653 din 17 octombrie 2017, s-a prevăzut posibilitatea ca polițistul cercetat să fie asistat, la cerere, de un avocat.

9. Punerea în acord a prevederilor din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, cu Decizia nr. 306 din data de 8 mai 2018 prin care Cărea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.10 alin. (5) teza a doua din Statutul polițistului.

10. Reformularea unor norme aflate în contradictorialitate, care reglementează cu privire la aceeași instituție juridică, respectiv împuternicirea polițistului pe o

	funcție de conducere. Mai exact, normele referitoare la procedura disciplinară instituie interdicția ca, pe perioada cercetării disciplinare, polițistul să nu poată fi împuternicit în altă unitate. În schimb, normele referitoare la modificarea raporturilor de serviciu prin împuternicire instituie interdicția polițistului de a nu se afla în curs de cercetare disciplinară, fără a face distincție cu privire la împuternicirea acestuia în aceeași unitate sau în altă unitate. De asemenea, au fost corelate normele care reglementează cu privire la suspendarea polițistului care îndeplinește o funcție de conducere salarizată în cadrul organizațiilor sindicale constituite potrivit legii, fiind, totodată, prevăzute în mod expres drepturile de care beneficiază acesta în perioada de referință. 11. O intervenție de asanare legislativă, prin abrogarea expresă a unor norme care au avut caracter tranzitoriu, referitoare la situația polițiștilor care, la momentul intrării în vigoare a Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, nu aveau studiile necesare echivalării în gradele corespunzătoare funcției pe care o dețineau și cărora le-a fost acordată o perioadă de 5 ani pentru definitivarea acestora. În cazul în care condiția privind definitivarea studiilor nu era îndeplinită, polițiștilor le încetau raporturile de serviciu. De asemenea, a fost reevaluat și pus în acord cu actuala structură organizatorică a Ministerului Afacerilor Interne textul care stabilește personalul căruia i se aplică Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare. 12. Introducerea unor norme tranzitorii privind aplicarea prevederilor din Legea nr.360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum a fost modificată și completată prin ordonanța de urgență.
3. Alte informații	Prezentarea impactului negativ și justificarea urgenței: Intervențiile realizate asupra legislației conexe Statutului polițistului fac imprevizibile anumite prevederi ale acestuia din urmă, iar pe de altă parte, o serie de texte ale statutului

necesită corecții sub aspectul predictibilității, respectiv pentru completarea soluțiilor legislative astfel încât acestea să asigure atât respectarea drepturilor polițiștilor, cât și prevenirea apariției unor excese de aplicare a legii.

Consecințele negative ale situației actuale vizează:

- exercitarea prerogativei privind managementul resurselor umane este afectată de acordul polițistului de a fi numit într-o funcție identificată și oferită de instituție,
- capacitatea de îndeplinire a misiunilor este afectată, deși instituția își respectă obligațiile,
- exercitarea prerogativelor de organizare structurală este afectată de riscul privind accesarea excesivă a mecanismelor de ieșire timpurie din sistem cu drept la pensie, prin utilizarea opțiunii de încetare a raporturilor de serviciu în caz de reorganizare a unității,
- gradul de asigurare a ordinii publice este afectat de accentuarea deficitului de personal existent ca urmare a deciziei luate de polițiștii aflați într-o anumită situație de a nu fi numiți în funcție și de a solicita încetarea raporturilor de serviciu,
- competențele de coordonare și control a structurilor de specialitate aflate la un nivel ierarhic superior, sunt diminuate în prezent ca urmare a îndeplinirii unor atribuții stabilite excesiv și birocratic, nu pot exercitate la capacitate maximă,
- structurile organizatoare ale concursurilor de ocupare a posturilor vacante în ceea ce privește modul de organizare, nu sunt responsabilizate suficient având în vedere filtrul exercitat de structurile de specialitate aflate la un nivel ierarhic superior,
- obligațiile juridice ale persoanelor aflate în situația în care angajamentele asumate față de instituție au suferit modificări nu sunt reglementate suficient.

Astfel, toate aceste elemente constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată.

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)

Nu este cazul.

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						

5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Nu există impact financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani). Cheltuielile necesare se asigură în limita fondurilor aprobate conform prevederilor legale în vigoare prin legea anuală a bugetului de stat.					
Secțiunea a 5-a Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a prezentului act normativ b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții	- Hotărârea Guvernului nr.725/2015 pentru stabilirea normelor de aplicare a cap. IV din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, referitoare la acordarea recompenselor și răspunderea disciplinară a polițiștilor. - Ordinul m.a.i. nr.140/2016 privind activitatea de management resurse umane în unitățile de poliție ale Ministerului Afacerilor Interne - Ordinul m.a.i. nr.9/2009 privind condițiile în care se suportă de către unitate sumele necesare asigurării asistenței juridice a polițistului pentru fapte săvârșite de acesta în exercitarea, potrivit legii, a atribuțiilor de serviciu - Ordinul m.a.i. nr. 1122/2006 pentru aprobarea normelor metodologice privind stabilirea cheltuielilor de întreținere pe timpul școlarizării, a cheltuielilor efectuate pe perioada cursurilor/programelor de specializare, perfecționare, stagii de practică, în țară și străinătate și modul de recuperare a acestora de la persoanele care nu-și respectă angajamentele încheiate					

1¹. Compatibilitatea prezentului act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea prezentului act normativ cu legislația europeană în cazul proiectelor ce transpun prevederi europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
<i>Secțiunea a 6-a</i> <i>Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ</i>	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultări organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	a) Proiectul prezentului act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.626/2018 c) Avizul Consiliului Economic și Social nr. 3526/26.06.2018
6. Alte informații	
<i>Secțiunea a 7-a</i> <i>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ</i>	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării prezentului act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Informarea societății civile cu privire la eventul impact asupra mediului în urma implementării prezentului act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte informații	Promovarea prezentului act normativ s-a făcut cu respectarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
<i>Secțiunea a 8-a</i> <i>Măsuri de implementare</i>	
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor celor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Alte informații	

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 360/2002 privind Statutul polițistului.

PRIM - MINISTRU

VIORICA DANCILĂ

